

PROJE GENEL BİLGİ

Avrupa Birliği'nin finansmanı ve UNICEF işbirliği ile yürütülen "Güney Doğu Avrupa'da Çocukların Şiddete Karşı Korunması" projesi 01/07/2011 tarihi itibarıyla başlamıştır. Projenin süresi 2 yıldır.

Proje, Orta ve Doğu Avrupa ve Bağımsız Devletler Topluluğu (ODA/BDT) UNICEF Bölgesel Ofisi (BO) tarafından koordine edilmekte ve Sırbistan, Bosna-Hersek, Arnavutluk ve Türkiye'yi kapsamaktadır.

Projenin amacı, çocuk hakları ihlallerinin, özellikle çocuğa karşı şiddetin bağımsız izlenmesinde sivil toplum ortaklarının kapasitelerini güçlendirmektir. Ayrıca, çocuğa karşı şiddetin tespit edilmesi, izlenmesi ve ele alınmasına yönelik kamu hizmetleri sistemini sağlamlaştırmak amacıyla STK'lar ve resmi karar vericiler arasındaki ortaklıkların güçlendirilmesi de hedeflenmektedir.

GERÇEKLEŞTİRİLEN ÇALIŞMALAR

Çocuğa Karşı Şiddeti Önlemek İçin Ortaklık Ağı genişliyor:

Türkiye'de çocuklara karşı şiddetin önlenmesi ve çocukların şiddete karşı korunmasına yönelik çalışmalar yürüten sivil toplum kuruluşlarının katılımıyla kurulan Ortaklık Ağının amacı ulusal ve uluslararası sivil toplum kuruluşları, üniversiteler, sendikalar ve meslek örgütleri tarafından çocuğa karşı şiddetin önlenmesi amacıyla yürütülen hak temelli izleme ve savunu faaliyetlerini desteklemektir. Ortaklık Ağı protokolünün imzalayan üye sayısı 59'a ulaşmıştır. Türkiye Cumhuriyeti Devleti tarafından çocuk koruma politikaları ve yeni uygulamalar geliştirme gibi önemli faaliyetler yürütülürken sivil toplum kuruluşlarının da bu sürece dâhil olması çocukların korunması adına oldukça umut vericidir.

Ortaklık Ağı Genel Kurul Toplantısı ve ilk Yürütme Kurulu Toplantısı düzenlendi:

11- 12 Aralık 2012 tarihlerinde proje kapsamında yürütülen güncel çalışmalarını paylaşmak ve planlanan faaliyetler hakkında bilgi vermek, Yürütme Kurulunu seçmek ve eğitim çalışma grubunu belirlemek, görev ve sorumlulukları tanımlamak, çalışma yönergesi çalışmasına başlamak amacıyla Bolu, Abant'da bir toplantı düzenlenmiştir. 'Yürütme Kurulu ve Eğitim Çalışma Grubu Görev ve Sorumluluklarının Belirlenmesi Grup Çalışması' sonrasında 7 asil ve 7 yedek üyeden oluşan Yürütme Kurulu seçilmiştir. Toplantının 2. Gününde ise "Çocuğa Karşı Şiddeti İzleme Göstergelerinin belirlenmesi ve eğitim programının hazırlanması için danışmanlık hizmeti"ni veren Uluslararası Çocuk Merkezi-ÖZGEDER-Türkiye Gençlik Federasyonu Konsorsiyumu tarafından '**Göstergelerin Belirlenmesi Atölye Çalışması**' yürütülmüştür.

21 Ocak 2012 tarihinde Ankara'da hem asil hem yedek üyelerin katılımı ile ilk Yürütme Kurulu Toplantısı yapılmıştır. Ortaklık Ağı Protokolüne eklenecek olan Yönerge çerçevesi üyelerin katılımıyla hazırlanmıştır. Taslak yönetmelik hazırlandıktan sonra çocuğa karşı şiddete ve ortaklık ağı faaliyetlerine ilişkin bilgi ve belgelerin paylaşılması amacıyla kurulan e-posta grubu vasıtasıyla tüm üyelerin görüş ve onayına sunulmuştur.

Ortaklık Ağı'nın artık bir logosu var:

Tüm üyelerin hem taslak hem final tasarımlar üzerine görüşleri ve onayları alınarak Ortaklık Ağı Logosu seçilmiştir.

Güney Doğu Avrupa'da Çocukların Şiddete Karşı Korunması Projesi ve Ortaklık Ağı çalışmalarına internette erişim:

Ortaklık Ağı Protokolü ve Yönetmeliğinde de belirtildiği üzere stratejik planlamanın yapılması ve önceliklerin belirlenmesi için Ortaklık Ağı adına bir internet sitesi kurulacaktır. Bu bağlamda, UNICEF Türkiye Temsilciliği'nin internet sitesine (hem Türkçe hem İngilizce) eklenen sayfada proje ve Ortaklık Ağı çalışmaları kapsamında yapılanlara ilişkin detaylı bilgi ve belgeler eklenmiş ve Ağ üyeleriyle paylaşılmıştır.

<http://www.unicef.org.tr/tr/content/detail/126/protection-of-children-from-violence-in-southeastern-europe-project-2.html>

The screenshot shows the UNICEF website interface. At the top, there is a blue header with the UNICEF logo and the text 'ÇOCUKLAR İÇİN BİRLEŞELİM'. Below the header, there is a navigation bar with links for 'Anasayfa', 'Programlar', 'UNICEF ne yapar?', 'UNICEF ile Çalışmak', 'Basın Merkezi', 'Çocukların Durumu', 'UNICEF Global', and 'English'. The main content area is titled 'Güney Doğu Avrupa'da Çocukların Şiddete Karşı Korunması Projesi'. It features a sidebar on the left with a list of news items and a 'Türkiye Millî Komitesi' button. The main text area contains the project title, a brief description of the project, and a list of three key activities. A large image of two hands shaking is featured on the right side of the main text. At the bottom, there is a footer with logos for the European Commission and UNICEF, and a statement: 'BU PROJE UNICEF İLE İŞBİRLİĞİ İÇERİSİNDE AVRUPA BİRLİĞİ TARAFINDAN FİNANSE EDİLMEKTEDİR.'

“Çocuğa karşı şiddet: İzleme ve Göstergeler Literatür Taraması” tamamlandı:

Literatür Taraması, çocuğa karşı şiddetin (ÇKŞ) izlenmesinde hâlihazırda ne tür bilgi ve uygulamalar olduğunu ortaya çıkarmayı ve bunların güçlü ve zayıf yanlarını anlayarak Türkiye'deki sivil toplum tarafından bu alanda yürütülen faaliyetleri destekleyecek yeni araçlar geliştirilmesini amaçlamaktadır. Literatür taramasında çocuğun şiddetin her türüne karşı korunma hakkının izlenmesi, bu hakların hayata geçirilmesi, ÇKŞ'nin izlenmesi için gereken beceriler ve BM Çocuğa Karşı Şiddet Araştırması'nda belirlenen (UNVAC) beş temel şiddet alanında geliştirilmiş çocuğa karşı şiddet göstergelerine ilişkin farklı yaklaşımlar incelenmiştir. Ayrıca eski ve yeni literatürü inceleyerek yapılan masa başı taraması ile Türkiye'de çocuğa karşı şiddetin durumu hakkında bilgi sahibi olunmuştur. Bu çerçevede; ulusal ve uluslararası kuruluşların kütüphane ve veri tabanlarından faydalanarak 200'den fazla kitap, rapor, kılavuz, eğitim materyali, AB tarafından finanse edilen projelerden sağlanan belgeler ve akademik dergiler vasıtasıyla ulaşılan makaleler kullanılmıştır.

Çocuğa Karşı Şiddetin İzlenmesine Yönelik Göstergeler Kılavuzu hazır:

Göstergeler Kılavuzu, Türkiye’de çocuğa karşı şiddetin önlenmesi alanında çalışan STK’lar ve diğer ilgili kurumların çocuğa karşı şiddeti sistematik bir şekilde izleyebilmesini sağlamak için bir kılavuz belge hazırlama ihtiyacından doğmuştur. Bu kapsamda göstergelerin geliştirilebilmesi için Uluslararası Çocuk Merkezi-ÖZGEDER-Türkiye Gençlik Federasyonu Konsorsiyumu tarafından çok sayıda toplantı düzenlenmiştir;

- 21 Aralık 2012 – Bolu, Abant’ta STK temsilcileriyle çalıştay (28 katılımcı)
- 17 Ocak 2013 –Ankara’da farklı disiplinlerden uzmanlarla fikir paylaşımı (17 katılımcı)
- 19 Ocak 2013 – Türkiye Eğitim Gönüllüleri Vakfı aracılığıyla 25 çocukla istişare toplantısı
- Çocuk Haklarının Korunmasına İlişkin İzleme ve Değerlendirme Referans Grubu’nun 3 üyesi ile e-posta vasıtasıyla fikir alışverişi (Kanada’da bulunan Uluslararası Çocuk Hakları ve Gelişimi Sekreteryası)
- Ocak ve Şubat 2013 tarihlerinde Ankara ve İstanbul’da eğitim çalışma grubu ağının üyeleriyle yüz yüze dört adet istişare toplantısı

Tüm geribildirimler ışığında taslak gösterge setleri ve kullanım kılavuzu revize edilerek Pilot Eğitimler öncesi eğitim programı ve katılımcı kitabı için temel olmuştur.

Çocuğa Karşı Şiddeti İzleme ve Göstergeler Eğitim Programı ve materyal hazırlıkları:

Durum analizi çalışmaları sonucunda tespit edilen eksikliklerden hareketle sivil toplum çalışanlarına yönelik eğitim programının geliştirilmesi çalışması Ortaklık Ağı üyelerinin desteğiyle başlamıştır. Eğitim programı tüm Türkiye’deki sivil toplum kuruluşu mensuplarının çocuklara karşı şiddete ilişkin göstergelerin izleme ve değerlendirmesine yönelik temel ilkeleri içermektedir. Bu amaçla;

- taslak eğitim programı ve katılımcı kılavuzu hazırlanmıştır.
- 18 – 19 Mart ve 21 – 22 Mart 2013 tarihlerinde Ortaklık Ağı üyesi 28 STK temsilcisinin katılımıyla Ankara’da pilot eğitimler düzenlenmiştir.
- Ortaklık Ağı Eğitim Çalışma Grubu pilot uygulamalardan sonra revize edilen materyaller, düzenlenecek eğitim için çağrı metni ve katılım kriterleri gibi konularda Ağı temsilen e-posta ile görüş ve önerilerini iletmiştir.

Sivil Toplum Kuruluşlarının mevcut durumlarını değerlendirmek ve yol haritası çıkartabilmek amacıyla hazırlanan rehber hazır

“Çocuğa Karşı Şiddeti İzleme ve Göstergeler Eğitimleri” tamamlandı:

Türkiye’de sivil toplumun çocuğa karşı şiddeti önleme bağlamında şiddetin izlenmesinde kullanılabilecek göstergeler, raporlama ve savunuculuk yapma konularında bilgi ve kapasitelerinin artırılmasını amaçlayan eğitimlere katılım için Ortaklık Ağı üyeleri dahil olmak üzere özellikle hak temelli ve çocuk hakları alanında çalışan sivil toplum kuruluşları, meslek örgütleri ve akademisyenlere davet gönderilmiştir.

Eğitim Tarihleri:

27-28 Nisan 2013	Cumartesi - Pazar
4-5 Mayıs 2013	Cumartesi - Pazar
13-14 Mayıs 2013	Pazartesi-Salı
18-19 Mayıs 2013	Cumartesi - Pazar
25-26 Mayıs 2013	Cumartesi - Pazar
30-31 Mayıs 2013	Perşembe – Cuma

Bu kapsamda **29 ilden** (Adana, Diyarbakır, Kocaeli, Ankara, Edirne, Konya, Artvin, Erzurum, Kütahya, Aydın, Isparta, Mersin, Batman, İstanbul, Muş, Bitlis, İzmir, Rize, Bursa, Kastamonu, Samsun, Kayseri, Siirt, Çanakkale, Kırıkkale, Trabzon, Muğla, Kırşehir, Van) eğitimlere katılan kurum/kuruluşlar şöyledir;

1. Adnan Menderes Üniversitesi, Kadın Sorunları Araştırma Merkezi
2. Ankara Barosu Çocuk Hakları Merkezi

3. Ankara Hitit Gençlik ve Spor Klubü Derneği
4. Ankara Üniversitesi İlköğretim Bölümü Okul Öncesi Eğitimi A.D.
5. Ankara Üniversitesi Tıp Fakültesi
6. Artı Sosyal Sorumluluk Derneği
7. Atatürk Üniversitesi Tıp Fakültesi Adli Tıp Anabilim Dalı
8. Atatürk Üniversitesi Tıp Fakültesi Çocuk Ergen Ruh Sağlığı A.D.
9. Bebek ve Ruh Sağlığı Derneği
10. Beyaz Sayfa Çocuk Derneği
11. Bilgi Üniversitesi Çocuk Çalışmaları Birimi
12. BM Mülteciler Yüksek Komiserliği
13. Ceza İnfaz Sisteminde Sivil Toplum Derneği
14. Çocuk Hemşireliği Derneği
15. Çocuk Yuvası Çocuklarını Koruma Derneği
16. Çocuklara Yönelik Ticari Cinsel Sömürü ile Mücadele Ağı
17. Çocukları Kadınları ve Aileleri Koruma Derneği
18. Çukurova Üniversitesi Tıp Fakültesi
19. Didim Çocuklar Ağlamasın Derneği
20. Diyarbakır Barosu
21. Diyarbakır Kadın Sorunlarını Araştırma ve Uygulama Merkezi
22. Dumlupınar Üniversitesi
23. Erciyes Üniversitesi Çocuk Psikiyatri A.D.
24. Eşit Fırsat Derneği
25. Genç Erişim Derneği
26. Genç Hayat Vakfı
27. Göç Vakfı
28. Gün Korunmaya Muhtaç Çocuklar Eğitim ve Kültür Vakfı
29. Gündem Çocuk Derneği
30. Hacettepe Üniversitesi
31. Halk Sağlığı Uzmanları Derneği
32. Hayat Sende Gençlik Akademisi Derneği
33. Hazine Müsteşarlığı AB ile İlişkiler
34. İnsan Hakları Araştırmaları Derneği
35. İnsan Hakları Derneği
36. İstanbul Barosu
37. İstanbul Bilim Üniversitesi
38. İstanbul Sabahattin Zaim Üniversitesi
39. Kalkınma Atölyesi
40. KAMER Vakfı
41. Kaos Gey ve Lezbiyen Kültürel Araştırmalar ve Dayanışma Derneği
42. Karadeniz İlleri Kadın Platformu Derneği Samsun
43. Karadeniz İlleri Kadın Platformu Derneği Trabzon
44. Kardelen Kadın Sığınmaevi
45. Kastamonu Üniversitesi
46. Kırıkkale Üniversitesi Tıp Fakültesi
47. Kırşehir Ahi Evran Üniversitesi
48. Kocaeli Üniversitesi Tıp Fakültesi Psikiyatri A.D

49. Koruyucu Aile ve Evlat Edindirme Derneği
50. Kültür Kenti Vakfı
51. Kültürel Araştırma ve Dayanışma Derneği
52. Mersin Barosu Çocuk Hakları Komisyonu
53. Mor Salkım Kadın Derneği
54. Muş Kadın Derneği
55. Mutlu Çocuklar Derneği
56. Mültecilerle Dayanışma Derneği
57. Orta Doğu Teknik Üniversitesi
58. Özürlüler Vakfı
59. Psikolojik Danışmanlar Derneği
60. Sabancı Üniversitesi - Eğitim Reformu Girişimi
61. Sarmaşık Derneği
62. Sığınmacılar ve Göçmenlerle Dayanışma Derneği
63. Sivil Toplum Kalkındırma Hareketi Derneği
64. Sosyal Hizmet Uzmanları Derneği
65. Sosyal Kültürel Yaşamı Geliştirme Derneği
66. Toplum Gönüllüleri Vakfı
67. Toplumsal Duyarlılık ve Şiddet Karşıtları Derneği
68. Trabzon Barosu
69. Trakya Üniversitesi
70. Türk Eğitim-Sen
71. Türk PDR Derneği
72. Türk Psikologlar Derneği
73. Türk Tıp Öğrencileri Uluslararası Birliği
74. Türkiye Çocuklara Yeniden Özgürlük Vakfı
75. Türkiye Eğitim Gönüllüleri Vakfı
76. Türkiye Gençlik Birliği Derneği
77. Üsküdar Rehberlik ve Araştırma Merkezi
78. Van Gençlik Merkezi
79. Yüksek Öğretimde Rehberliği Tanıtma ve Rehber Yetiştirme Vakfı

Yaklaşan etkinlikler

Çocuğa Karşı Şiddeti İzleme ve Göstergeler Eğitimleri Eğitici Eğitimi:

Oluşturulan eğitim programının ülke genelinde yaygınlaştırılması için sivil toplum örgütleri temsilcileri arasından 20 kişilik bir grubun eğitici olarak belirlenmesi çalışmaları devam etmektedir. Eğitici eğitiminin amacı katılımcıları eğitim programlarını planlamak ve yürütmek, bu eğitimlere uygun araç ve materyalleri seçmeleri konularında yardımcı olmaktır. Çalışmaya (alınan eğitici eğitimi sonrası ÇKŞi izleme ve Göstergeler Eğitimini belirlenen strateji doğrultusunda verme) gönüllü olan, Çocuğa Karşı Şiddeti İzleme ve Göstergeler Eğitimini almış ve yetişkin eğitimi eğitici kriterlerini taşıyan Ortaklık Ağı üyesi tüm sivil toplum örgütü temsilcileri katılım sağlayabilecektir. 4 günlük Eğitici eğitiminin Haziran 2013 tarihinde Ankara'da düzenlenmesi planlanmaktadır.

Çocuğa Karşı Şiddeti Önlemek için Ortaklık Ağı internet sayfasının oluşturulması:

Ortaklık Ağı üyesi sivil toplum örgütleri arasındaki deneyim ve bilgi paylaşımını arttırmak ve çocuğa yönelik şiddetin önlenmesi alanında gerçekleştirilen faaliyetleri duyurmak amacıyla bir internet sayfasının hazırlanması planlanmaktadır. İnternet sayfasının düzenlenmesi amacıyla hazırlık çalışmaları devam etmektedir.

İl Koordinasyon Kurulları Eğitimlerine katkı:

Bu faaliyetin amacı sivil toplum kuruluşları ile il koordinasyon kurulları arasındaki iletişimi güçlendirmektir. Bu kapsamda devletin çocuğa yönelik şiddetin önlenmesi alanında aktif çalışan unsurlarının, sivil toplumun rolüne ilişkin bilgilendirilmesi planlanmaktadır. Eğitim programlarının düzenlenmesi için hazırlık çalışmaları yürütülmektedir.

Çocuklara Karşı Şiddetin Önlenmesi için Ulusal Stratejinin Geliştirilmesi hazırlıklarına katkı:

2006 Birleşmiş Milletler Genel Sekreterliği Çocuğa Karşı Şiddet Araştırması ülkelere aşağıdaki faaliyetleri yürütmesini önermiştir: Her ortamda çocuğa karşı şiddetin her türünün yasaklanması, çocuğa karşı şiddetin her türünün önlenmesi için cinsiyet eşitliğine duyarlı ve kapsamlı bir ulusal strateji geliştirilmesi ve bu alanda veri toplanması, analiz edilmesi ve paylaşılması ve araştırmalar yapılması. Söz konusu BM Araştırması doğrultusunda Türkiye’de **“Çocuğa Karşı Şiddetin Önlenmesi ve Azaltılmasına İlişkin Strateji ve Eylem Planı”**nın geliştirilmesi gerekmektedir. UNICEF’in desteğiyle Türkiye Cumhuriyeti Devleti çocuğa karşı şiddetin önlenmesine ilişkin ulusal bir strateji geliştirme çalışmalarına başlamıştır.

Bu doğrultuda; Türkiye Cumhuriyeti Devleti, UNICEF’in ve diğer ilgili paydaşların desteğiyle “Çocuk Koruma Faaliyetlerinin Koordinasyonuna İlişkin Ulusal Strateji” hazırlama çalışmalarına başlamıştır. Koordinasyon Stratejisi, çocukların korunmasına ve mahkemeler tarafından alınan koruma kararlarının merkezi ve yerel düzeyde sağlıklı bir şekilde uygulanması için daha iyi bir koordinasyon sağlanmasını amaçlamaktadır. Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı bünyesinde Koordinasyon Stratejisi ile Çocuklara Karşı Şiddetin Önlenmesi Stratejisinin birbiriyle ilişkilendirilmesi kararlaştırılmıştır.

Strateji belgesinin sivil toplum örgütleri ile değerlendirilmesi, nihai halinin alınmasında sivil toplumun katılımın ve desteğinin sağlanması için toplantılar düzenlenmesi planlanmaktadır.